

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 33 (3195) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Kurszk és Rosztov térségében minden eddiginél hevesebb csata tombol

Friss német és szövetséges hadosztályok közelednek az arcvonal felé. Óriási erőfeszítéseket tesznek a bolsevisták döntő eredmény kivívásáért

Bern. (Bud. Tud.) Egy svájci lap moszkvai jelentéséből kitűnik, hogy a „Vörös Csillag”, a szovjet hadsereg lapja a harcéri helyzetét irt beszámolójában beismeri, hogy a németeket még nem verték le. A fegyelem töretlen és a német katona teljesíti a parancsot. Azt is beismeri, hogy a német csapatok tervszerűen vonulnak vissza és visszavonulásukban a városokban és falvakban rendszeresen megsemmisítik azokat a berendezéseket, amelyeket a szovjet csapatok használhatnának. Amiatt is panaszodik a lap, hogy a szovjet csapatok az elfoglalt területeken nem találnak használható munkaeszközöket.

Berlinből jelentik: Kurszk fölött a legkeményebb és a legsúlyosabb csata folyik. Illetékes katonai magyarazók a mostani téli csatában a legfőbb veszélynek tekintik a szovjet tartalékoknak óriási tömegét.

Annak ellenére, hogy ez arcvonal szakaszon a szovjet újabb és újabb tartalékokat vet harcba, teljes sikert nem ért el. Közélebbi részletekről német helyen nem nyilatkoznak, csupán arra mutatnak rá, hogy itt döntő küzdelem folyik erősen kiéptett támaszpontrendszerekben.

Magyar csapatok hősiessége akadályozta meg a bolsevisták bekerítő törekvéseit

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A szerda délutáni olasz lapok berlini jelentéseikben kiemelik a keleti arcvonalon harcoló magyar csapatok hősiességét. A Lavoro Fascista berlini különtudósítója a következőket jelenti a magyar csapatok ellenállásáról:

A német és magyar védelem egyik legfontosabb pontján a szovjet csapatok a múlt napokban nagyarányú előretörést kíséreltek meg, igen nagy számban gyalogság és harcosi bevetéssel. Ennek a harcnak során jelentős magyar és német csapattesteket fenyegetett a bekerítés veszélye. A magyar csapatok azonban ellentámadásba mentek át és sikerült visszavetni az ellenséget. Töltényeiket utolsó szálig kilőtték, de ezáltal meghiúsították a szovjet csapatok bekerítési kísérleteit.

A Tribuna a következő cím alatt közöl cikket a magyar csapatok magatartásáról: A magyar csapatok heves hőviharok közepette hősiességükkel küzdenek a német csapatok oldalán.

Ami a keleti arcvonal általános helyzetét illeti, a Tribuna berlini különtudósítója azt jelenti, hogy a Rosztov és Kurszk között megindult szovjet offenzíva még hevesebb lesz az eddigieknél és a bolsevisták nyilvánvalóan arra törekuszenek, hogy hátbatámadják azt a német megerősített állást, amely Rosztovtól keletre terül el. A Lavoro Fascista berlini különtudósítója szerint Berlinben nem titkolják, hogy az idej orosz téli offenzíva bosszúszababbnak és jóval hevesebbnek bizonyulhat.

A bolsevista csapatok egy-két helyen már elérkeztek azokhoz a pontokhoz, ahonnan a múlt nyáron a német offenzíva megindult. A bolsevista csapatok immár Ukrajnát támadják és óriási erőfeszítéseket tesznek, hogy áttörjék a szövetséges erők arcvonalát. Ugyanakkor friss német és szövetséges hadosztályok közelednek

Erősebb német tartalékok érkeztek a keleti arcvonalra

Berlin. (Bud. Tud.): A keleti harcéri jövő német jelentések megállapítják, hogy a német hadsereg elhárító erői az egész déli vonalon ezekben a napokban feszítik meg legjobban erőiket. A Rosztov és Orell közötti vidéken a németek rendkívül elszánt harcot folytatnak az ellenséggel, amely teljes erejét arra fordítja, hogy a kemény időjárást kihasználva még az évszakváltozás előtt döntő hadászati eredményt érjen el. A német sajtó szintén feltárja azt a páratlanul kemény harcot, amelyet a szovjet csapatoknak az erőfeszítése tesz szükségessé, mellyel minduntalan újabb veszélyes áttörést és bekerítést kísérelnek meg. A legutóbbi napokban a szovjet támadásnak ezek az erőfeszítései még fokozták a harcokat. Számos tudósítás kiemeli azt a súlyos követelményt, amely elé a mozgó háború állítja a német katonákat a harcok gyújtópontjaiba. Ezeknek az erőfeszítéseknek kiterjedésével a német csapatok megállapítják a bolsevista veszély

az arcvonal felé. Berlinben nem vesztik el nyugalmukat az ellentélenk eme újabb támadó hullámmal szemben. — Bizalommal tekintünk a jobb évszak felé, amely immár nem várthat soká magára.

Róma. (MTI) A Messagero berlini tudósítója mértékadó német körökből szerzett nyilatkozatok alapján közli lapjával, hogy a magyar csapatok kiütően harcoltak a német

csapatok oldalán a Don és Donec vidékén vívott csatában. Egyek helyen, ahol az ellenségnek sikerült betörni a szövetséges csapatok állásaiba a magyar csapatok a betörés kihasználását megakadályozták. A magyar katonák az utolsó töltényig ellenálltak és ezzel lehetővé tették a szomszédos alakulatok számára, hogy végrehajtsák szükséges hadmozdulataikat.

Rövidesen elakad a Szovjet offenzívája

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: A Göteborg Posten londoni tudósítójának jelentése szerinti szövetségesek fővárosaiban a háború kezdete óta most már harmadszor indítottak széleskörű agitációt az európai másuttik arcvonal létesítése érdekében. Jól tájékozott londoni körökben azt beszélik, hogy még ebben az évben megkísérik a partraszállást Európában. Ez a felfogás Churchill casablancái tárgyalásai után még jobban megerősödött. Valamennyi angol lap foglalkozik ezzel a kérdéssel. A lapok szerint fel kell használni az északafrikai eredményeket az európai partraszállás céljaira. Beaverbrook lapja, a Daily Express azt írja,

hogy senki sem kételkedik a szovjet támadó erejében, de kérdés, hogy a téli nagy veszteségek után tavasszal indíthat-e újabb nagy támadást a szovjet, vagy pedig képes lesz-e az ellene indított támadások elhárítására? Ez attól függ, hogy mekkora veszteségeket szenvednek a téli folyamán a németek. Legfőként pedig attól, hogy milyen segítséget tudnak nyújtani a szövetségesek a Szovjetnek? A svéd lap a hírrel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Szovjet offenzívája egészen bizonyosan megakad mégpedig 4-6 hét múlva, amikor a déli szakaszon megkezdődik az ovidás.

Churchill visszatérése után a legnagyobb események elkövetkezése várható

Basel. (Bud. Tud.) A Basler Nachrichten szerint megerősödik az a vélemény, hogy Churchill visszatérését gyorsan követik az események. Egyes lapok annyira mennek, hogy már azt állapítják meg, hogy a legnagyobb események általában küszöbön. Ezzel szemben általában megállapítják, hogy még kell várni a fejleményeket. Egyes megfigyelők mindenesetre úgy nyilatkoznak, hogy a jelszó: Tempó! Churchill visszatérése óta számos tanácskozást folytatott politiku-

sokkal és katonákkal a Casablancában kidolgozott terveket ismertette. Anynyira titkosak ezek a tervek, hogy Casablancából még titkos szöveggel sem táviratozták meg Londonba, hanem Churchill személyesen hozta el. Tekintettel arra, hogy Churchill és Roosevelt állandóan hangoztatják, hogy első cél a szovjet tehermentesítése a német nyomás alól, ezért a második harcéri kérdése ismét a legteljesebb mértékben időszerűvé vált Londonban.

Suttogók sorsa...

Internált a rendőrség egy fecsegő zsidót

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i rendőrség internálta Kupfler József Teleki-utca 34. szám alatti magán-tisztviselőt, mert azok közé a közreudrendre aggályos egyének közé tartozik, akik feleslegesen politizálnak, fecsegnek és rémhíreket terjesztenek.

Az internált egyén sorsa bizonyára kijózanítja azokat a rémhírterjesztőket aóit és rejtett szándéku aknamunkájából, amelyeket nap-nap után üznek, arra számítva, hogy a belső front egységét esetleg gyengítik.

Megállapították a nemesített vetőmagvak felárát

A Hivatalos Lap február 10-iki száma közli, hogy a közellátásügyi miniszter követezőképpen módosította a nemesített vetőmag felárát:

Az „államilag törzskönyvezett eredeti nemesített”, „államilag elismert eredeti nemesített”, „államilag ellenőrzött nemesített”, „feltételeesen államilag elismert eredeti nemesített” és a csak fajtamegjelöléssel forgalombahozható vetőmagvak forgalombahozatalával foglalkozó magkereskedők a tényleg kifizetett nemesítői felárat az azokványyszerű kereskedelmi árura megállapított termelői ár 5%-kal csökkentett értékben összegszerűen hátrithatják tovább a közönséges vetőmagokra megállapított kereskedői (árjegyzéki) árak felett mindaddig, amíg a kérdéses tétel a 2.550/1941. M. E. számú rendeletben előírt sértetlen fémzárral és címkével el van látva.

Építőmestereket, műszaki rajzolókat, tisztviselőket, ácsokat, kötőröket és betonkeverőket keresnek

Felhívom mindazokat a munkanélküli egyéneket, akik az alábbi szakmákban elhelyezkedni óhajtanak, hogy írásbeli pályázatukat legkésőbb folyó hó 20-ig a nagyvárad-i m. kir. áll. Munkaközvetítő Hivatalnak adják be: építőmesterek, műszaki rajzolók, ácsok, ép. pallérok, műszaki tisztviselők (4-8 középkolát végzettek), bérelszámolók, irnokok, munkagépkészítők (kötörő, betonkeverő, felvonó, gépkocsivezető).

A pályázók kérvényükben tüntessék fel személyi adataikat, (név, születési hely, év, állandó lakhely, anyja neve, illetősége stb.) Az alkalmaztatásnál tekintetbe jövök utazási költségeit a munkaadó viseli. Illetményük végzettségüktől és eddigi gyakorlatuktól függően lesz megállapítva előzetes tárgyalás után. Az alkalmaztatás kezdő időpontja előreláthatólag folyó év április 1. Tekintetbe jövök képesítéssükre és gyakorlatukra vonatkozó okmányaikat jelentkezésükkor tartoznak bemutatni. Büntetett előéletűek, nemzethűség szempontjából kifogásolhatók tekintetbe nem jöhetnek. Tiszta keresztény származás igazolása az alkalmaztatásnak ugyancsak feltétel. Munkahelyük valahol Erdélyben lesz.

Nagyvárad, 1943. február hó 11-én. A Hivatal vezetője helyett: Péter István mkv. tisztv.

Jóváhagyta a belügyminiszter a városi tisztviselők átszervezésére vonatkozó határozatot

A főispán és polgármester hazaérkezett Budapestről

Nagyvárad. Saját tud. Amint már közöltük, dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester több közérdekű ügy elintézése végett Budapestre utaztak.

Dr. Soós István polgármester a budapesti utra vonatkozólag a következőkben nyilatkozott:

— Utunknak célja több fontos közérdekű ügynek elintézése volt, ezek között elsősorban a **közigazgatási tisztviselők véglegesítésével kapcsolatos tárgyalás**, amelyet a belügyminisztériumban folytattunk le, ahol megbeszéltük azon általános elvi szempontokat, amelyek alapján a véglegesítés történhetik. Ugyancsak letárgyaltuk az állásátsszervezésekkel kapcsolatos ügyeket is. Sikerült keresztülvinnem, hogy a belügyminisztérium általánosságban jóváhagyta az állásátsszervezésre vonatkozó határozatot, ami által a tisztviselők egyrésze szociális szempontból jobb helyzetbe kerül.

A belügyminisztériumban a Nagyvárad-Nagyszalontai villamos áramvezetékek ügyében is eljártem és megszürgöttem a megígért államsegély kiutalását. Tárgyalásokat folytattam a közüzemi tisztviselők státuszának helyesbítése ügyében.

A városi adóhivatal kérdését is letárgyaltuk a tanácsadóul kijelölt **Bélicy Gyula** komáromi tanácsnok jelenlétében.

Igen fontos tárgyalásokat folytat-

tam **Hlatky Endre** főispán bevonásával a belügyminisztérium XXI. ügyosztályánál, ahova a lakásügyek tartoznak. Megbeszéltük a vonatkozó rendelkezés végrehajtásának körülményeit és megkaptam a szükséges utasításokat.

A kereskedelmi minisztériumban a piaci helypénz szabályrendelet jóváhagyást sürgettem meg ígéretet kaptam, hogy az a legrovidebb időn belül megérkezik.

Az iparügyi minisztériumban a felállítandó városi gázgyárral kapcsolatban folytattam tárgyalásokat.

A kultuszminisztériumban érdeklődtem a Nagyváradon felállítandó műszaki főiskola ügyében, ahol azt a felvilágosítást kaptam, hogy az ügy előkészítése folyamatban van.

A közellátási minisztériumban eljártem a Hangya részére kiutalandó takarmány ügyében a várossal kötött bérhizlalási szerződés alapján, etekintetben jó kilátásaink vannak.

A földmívelésügyi minisztériumban hosszas tárgyalásokat folytattam **Fogthúy** miniszteri tanácsossal Nagyvárad tüzfűtőállása ügyében. Különösen ismerttettem azt a helyzetet, hogy a különböző üzemek részére, amelyek eddig szénrel dolgoztak és amelyek ma fával dolgoznak, az eddigi kontingensen felül utaljanak ki fát, mert az eddigi kontingens semmi esetre sem lesz elegendő.

Kibéküléssel végződött a nagy falusi perpatvar

Barta Jánosné az urát féltette s kapanyéllal támadtak reá szomszédai

Nagyvárad. Saját tud. Töporódott falusi asszonyok s az egyik asszony menyecske lánya állottak csütörtök délelőtt harcias ellenfelekként a nagyvárad-i törvényszék dr. **Gavallér** László egyesbirája előtt. A panasos **Barta** Jánosné, **Fülöp** Lidia, aki súlyos testisértes címen jelentette fel **Tavaszi** Lajosné, szomszédasszonyát, valamint **Tavaszi** Leányát, **Molnár** Lajosné.

— Hát aztán min is veszték össze tulajdonképpen? — veti fel a kérdést a bíróság Bartánénak, aki most is úgy áll szomszédasszonyával szemben, mint ha még mindig kapát szorongatna a kezében.

— Az instálom úgy volt — kezdi Bartáné és vége-hossza nincs a panaszonak. — Az az asszony szemét vetett az uramra aztán mikor én is láttam, nem beszélgettek egymással, csak úgy... Amikor meg nem láttam, akkor amugy...

Gavallér bíró: Ezt meg honnan tudja?

— Elmondta a szomszédasszony. Én ezt persze nem hagyhattam, de még neki és a leányának állt feljebb. Rám támadtak a kapával és ütöttek-verték, ahol bírtak.

— Hol ütöttek?

— Jaj, instálom, mondom én, hogy mindenütt.

— A fejét is? Arcát? Szemét? Hátát? Mellét? A lábát is? És még milyen részeit?

Bartáné (mintha a tihanyi viselőang lenné): A fejemet, az arcomat, a szememet, a hátamat, a mellemet, a lábamat is és mindenütt.

Olyan helyet nem is mondhat a bíróság ahol őt meg nem ütöttek.

Gavallér bíró: No és maga hagyta magát? Nem ütötte őket vissza?

— Jaj, nem tudtam én ütni, bár tudtam volna. De ők ketten letepertek beteg vagyok azóta is, nem is gyógyulok meg tudom.

Dr. **Beáthy** Konrád egyetemi rendkívüli tanár, törvényszéki orvosszakértő, aki a panaszoszt a tárgyalás előtt megvizsgálta, más véleményen van. Véleménye szerint ugyanis Bartáné szívhajban szenved ugyan s lába erősen viszeres, ezek a bántalmak azonban semmi összefüggésben sem lehetnek azzal, hogy őt állítólag bántalmazták. Ha valóban meg is verték, sérülései nyolc nap alatt gyógyulhattak.

Gavallér bíró: Hallja, mit mond a tanár úr, aki „tudományos ember”, jobb lesz, ha most kibékülnek, mert még kiséül, hogy maga is verekedett, akkor aztán nagyon könnyen hajba kerül...

De Bartáné nem hajlandó békülnie.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Denevér.
BELVÁROSI: Fehér orgona.
KORONA: Tiszavirág.
CASINÓ: Vaskorona.

— A tyúkomat is ellopták a cudarok. — veti oda végső érvül. — Dehogy békülök ki velük, nem „érték” a szomszédokkal pereskedni, hát nem azért teszem.

Gavallér bíró: Bizony nem is olyan érték, hogy jegyeznék Zürichben.

Bartáné végül mégis megbékül, mikor már az ügyvédje is erre inti, de a kezét csak nehezen adja, a szomszéd menyecske lánya szintén uyomban újra kezd:

— Lidi néni az meg úgy volt...

A bíróság leinti, de így sem tudja megérteni, hogy nem az fontos, ami volt, hanem ami van!

40.000 pengő kártalanítást ítelt meg a járásbíró a Hornyánszky-estvéreknek

2000 lejért adták el annak idején holdanként a kisajátítás előtt álló birtokot

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes kártalanítási perben hozott ítéletet a nagyvárad-i törvényszék dr. **Hegedüs** Frigyes egyesbirája. A felperesek vitéz **Hornyánszky** Pál és vitéz **Hornyánszky** János József földbirtokosok, akik a román megszállás idején eladták kisajátítás alatt álló birtokukat minimális áron — holdanként 2000 lejért — dr. **Egry** Gergely akkori polgármesternek és dr. **Hasas** Sándor városi főállatorvosnak. A jó üzletet kötő vevők rövidesen jelentős nyereséggel túl is adtak a potom pénzért szerzett kitünő birtokon.

A törvényszék a kártalanítási per mai tárgyalásán dr. **Egry** Gergellyel szemben nem tudott határozatot hozni, miután az alperes nem volt idézhető, dr. **Hasas** Sándort azonban 40.000 pengő kártalanítási összeg megfizetésére kötelezte.

Az alkoholelленesek a vasutakon való dohányzás ellen

Az Országos Magyar Alkoholelленes Egyesület eddig kizárólag a káros alkoholfogyasztás ellen fejtett ki hatásos propagandát.

Ujabbán az egyesület a túlzott dohányzás ellen is küzd.

Az egyesület legutóbbi ülésén vitéz **Csia** Sándor dr. tartott előadást a dohányzás káros hatásáról és hangoztatta azokat az egészségtelen következményeket, amelyekkel a zsúfolt vasuti kocsikban való dohányzás jár. Az előadás hatása alatt az egyesület elhatározta, hogy beadványt intéz a MÁV igazgatóságához és kéri, tiltsa el a vasutakon a dohányzást. Hangoztatja a memorandum, hogyha a villamosokon meg lehet tiltani a dohányzást, nem lehet akadály annak, hogy a vasuti kocsikban is kiküszöböljék ezt az „ártalmat.” (Magy. Tud.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a MAGYAR LAPOK-at.

Tehetetlenek az angolszászok a tengeralattjárókkal szemben

Sikeres ellentámadásokat hajtottak végre a németek Kurszk térségében

Genf. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: Londonból jelentik, hogy az angol közvélemény lassacskán kezdi belátni, hogy a legerélyesebb ellenintézkedésekkel sem segíthetnek a tengeralattjáró vezedelem elhárításánál. — írja a *Daily Mail*. A lap azon a véleményen van, hogy a washingtoni haditengerészeti minisztérium és a londoni tenger-

gyi hivatal között nem megfelelő az együttműködés.

Róma (MTI.) A *Lavoro Fascista* berlini jelentése szerint a nagyobb német tengeralattjáró vállalkozásokban legalább száz tengeralattjáró vesz részt. A tengeralattjárókat olyan készülékekkel látják el, amely a motorzűgást rendkívül letompítja.

lat vidékén német harcirepülőgépek léseit, menetelő hadoszlopait és utánpótlási szállításait támadták. A német repülő bombái nagymennyiségű hadianyagot, 83 járművet, 5 nehézüteget semmisítettek meg és menetszlopokat ugrasztottak szét. A Donec vidékén a szovjet hosszú menet- és szállítóoszlopainak a magas hőtorlaszoktól szegélyezett utakon nem volt módjukban kitérni a német repülő szakadatlan támadásai elől, emiatt a szétrombolt járművek nagy torlódást okoztak. A szovjet utánpótlásainak és tartalékainak itt csak igen csekély része tudta elérni az arcvonalat. A középső arcvonalszakaszon egy menetelő szovjet zászlóalj a tengely légerő egyedül vertek szíjjel. Egy né-

Használt butorokat

veszek és eladok.

Bizományba elfogadok. Asztalos munkákat vállalok.

Maklár Gyula
Rákóczi-ut 26.

met páncélos kötlék 7 szovjet harc-kocsit tett mozgásképtelenné. Az Ilmen-tótól délre hosszabb harci eszűmet páncélos kötelék 7 szovjet harc-és felderítő tevékenység. Itt a német gyalogság és a légelhárítóvegek jól célzott tüze vetett véget a szovjet páncélosok próbálkozásának. Német vadászipilóták ezen a vonalon 13 szovjet repülőgépet lőttek le. A jég-tengeri arcvonalon gyors német harcigépek bombázása következtében a Murman vasut egyik legfontosabb kirakodó pályaudvarát szétrombolták. Egy megrakott tehervonat kisiklott. Később ezt a vonatot német repülő bombákkal felgyújtották.

A Donec középső szakaszán volt a harcok sulypontja

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Kedden a harcok sulypontja a Donec középső szakaszán folyt. Az ellenség támadásait azonban visszavertük. A Kuban alsó folyásánál ellenséges kézenléti állások szétrombolásával nagyobb támadásokat akadályoztunk meg. Novoroszjszk környékén elke-szeredett harcokra került sor erős ellenséges csapatokkal.

hozzájárultak a német és szövetséges csapatok nagy elhárító sikereihez. Novoroszjszk térségében 12 szovjet csatarepülő lőttek le. A Don torko-és rombolók az ellenség tüzéségi ál-

Gandhi 21 napos böjtöt kezd kiszabadulásáért

Sonan. (MTI.) A Német TI jelenti: Behari Bose az indiai szabadságmoz-galom vezére rádióbeszédében újra felszólította hindu honfitársait, har-coljanak India szabadságáért, amíg a siker nincs biztosítva. Emlékeztette honfitársait India nagyságára és rá-mutatott arra, hogy a két évszázados angol uralom alatt India mennyire el-szegényedett. India elveszített min-dent, csak a lelket nem. A hinduk jel-szava legyen: India a hinduké. Emlé-keztetett Toyo miniszterelnök kijelentésére, amelyben teljes támogatást ígért a hinduknak a szabad India fel-építésében. Kijelentette, hogy a japán kormánynak nincsenek területi igényei Indiával szemben. Ez olyan

alkalom a hinduk számára, amilyen évszázadok múlva sem fog még egy-szr megyni számukra.

Amsterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol hirszolgálat jelenti, hogy Gandhi 21 napos böjtöt akar elkezdni. Szerdán reggel már vissza-utasította az ételt. Hír szerint csak a feltétel nélküli szabadonbocsátás ese-tén hajlandó visszalépni az éhség-sztrájktól. Az indiai kormány ezzel szemben csak a böjt idejére akarja szabadon bocsátani. Az indiai kor-mány nyilatkozatában kijelentette, hogy az éhségstrájktól nem befolyá-soltatja magát és politikáját nem vál-toztatja meg.

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: Vidusani miniszter párttitkár és Tien-go korporációs miniszter több új ta-got nevezett ki a nemzeti tanácsba. A kivált miniszterek közül hatan, közt-ük Host Venturi, Riccardi, Ricci és Botai a nemzeti tanács tagjai lettek. Több eddigi nemzeti tanács tag a kép-vielőházban vett át más ügykört.

Mozgóképszínházak a honvédcsaládokért

Február 12-én pénteken este 7 órakor diszeladás a Casinó mozgóban

Nagy anyagi és erkölcsi siker jegye-ben tartották meg ünnepi diszelá-dásaikat az Apolló és a Korona mozgóképszínházak. A párt központi irodájába befutott pénzüsszegek min-den más helyett beszélően mutatták Nagyvárad hazafias közönségének ál-doztatkszségét, mellyel a honvédsalá-dok számára rendezett gyűjtés mel-lé állott.

Az előbbiekhöz csatlakozik a Casinó mozgóképszínház igazgatósága, amely-nyben felajánlotta, hogy a péntek este 7 órai előadás teljes jövedelmét felajánlja a Főmeltóságu Asszony or-szágos gyűjtése javára.

Ujabb háboruutáni „terv“ látott napvilágot

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iro-da jelenti: A *Times and Tide* amerikai héttapló tervet közöl, amely szerint a tengelyellenes hatalmak győzelme esetén kiirtánák az egész német iekolarendszert. — írja a *Deutsche Allgemeinezeitung*.

Ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy az ellenség ismét egy olyan okmányt tett közzé, amely a legrövidlátóbb né-metnek is ki kell, hogy nyissa a szemét. A terv szerint valamennyi iskolát az elemitől az egyetemig éveig bezárják, valamint az egész tanítói és tanári kart kiirtánák és nem német tanerőkkel pó-tólnák. A terv arra a felkiáltásra kész-teti a lapot, ha örültség is, de van benne rendszer. A lap a továbbiakban azt írja, hogy a német népnek nem szabad elfelejteni ezt különösen a leszámolás napján.

Madrid. (MTI.) Mint Algecirásból jelentik, Gibraltár erődjének kor-mányzója a szeszitalok árusítását hatósági ellenőrzés alá helyezte. A hajóknak is engedélyt kell kérni sze-szesitalok eladására. A cigarettára is hasonló intézkedéseket hoznak.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol légierő szerdán észak-nyu-gat-franciaországi partvidék felett 6 gépet veszített.

Róma. (MTI.) A *Lavoro Fascista* berlini jelentése szerint a nagyobb né-met tengeralattjáró vállalkozásokban legalább száz tengeralattjáró vesz részt. A tengeralattjárókat olyan ké-szülékekkel látják el, amely a motor-zűgást rendkívül letompítja.

Felhívás a szabadságos katonákhoz!

Téli felszerelést vigyenek magukkal az elutazók

(MTI.) A 200-zal kezdődő tábori postaszámu alakulatoktól szabadsá-gon levők további elszállítása végett február 12-én a lavocsnei rendészeti és katonagondozó állomáson jelentkezzenek elutazásra, akiknek szabadsá-gos igazolványuk szerint ott január 21-én, vagy az előző napokon kellett volna jelentkezni. Február 13-án azok jelentkezzenek, akiknek január 22-én és 23-án kellett volna Lavocsnén jelentkezni. A vasutí összeköttetés miatt az itt közölt időben jelentkezni nem tudók a következő napon feltét-lenül jelentkezzenek és a késést induláskor az állomáson igazoltassák. Az elutazók téli felszerelésüket feltétlenül vigyék magyukkal. Az ellenőrzés eredménye szerint az utazóknak még mindig több csomagjuk van, mint amennyit két kézzel könnyűszerrel hosszú úton el tudnak vinni. A vasuti végállomástól szállítóeszköz nem áll rendelkezésre. Romlandó és meg nem engedett anyagot senki se vigyen. Bajtársak részére sem lehet cso-magot vállalni, mert a kézbesítés kötelezettségének nem tudnak elegend-tenni és maguk kerülnek gyanuba.

Most jelent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

HONVÉDCSALÁDOKÉRT

18 ezer pengőt gyűjtöttek a postások, 2100 pengőt gyűjtöttek a gyógyszerészek

Bár a hivatalos gyűjtés már befejeződött, még mindig újabb értesítéseket kapunk arról, hogy tekintélyes összegek folynak be a Főméltóságú Asszony által megindított „Honvédcsaládokért” akcióra. Nagyvárad is számos tanujelét adta az áldozatkésznek. Most újabb a postaigazgatósági kerületben megejtett gyűjtés eredményeiről számolhatunk be. Ennek a gyűjtésnek az eredménye a következő:

A m. kir. postaigazgatóság személyzete	2076. — P.
Kincstári hivatalok személyzete	11.362.45 P.
Postamesteri hivatalok személyzete	4.744.85 P.
Postaügynökségek személyzete	176.50 P.
Összesen:	18.359.80 P.

Azaz: Tizenhét ezerháromezötvenkilenc pengő 80 fillér.

Ez a hatalmas összeg mutatja, hogy a posta alkalmazottai mennyire átérzik a mozgalom fontosságát. Országgrázoló szép példát mutattak ezzel a nagyvárad-i postaigazgatóság kerületéhez tartozó hivatalok.

Másik szép példája az áldozatkésznek a nagyvárad-i gyógyszerészek gyűjtése. A nagyvárad-i gyógyszerészek maguk között 2100 pengőt gyűjtöttek össze és fűzték be a 180.000 számú csekkszámlára. A hazafiai érzés szent törvényre mutatkozott meg ebben a szép tettben a hogy ez a törvény még erősebb legyen, kivétel is akart mutatkozni. Akadt olyan, aki néhány pengővel akart szabadulni a „kötelezettség” alól. A gyógyszerésztestület azonban résen állott és egyöntetű állapontjával elcsapta ezt a kivételt.

A Magyar Futár magazinjának eredményéről már beszámoltunk. Néhány nappal ezelőtt arról számoltunk be, hogy a tiszta jövedelmet, 1400 pengőt a rendszeres befizeti a 180.000 számú csekklapra. Ujabbban úgy értesültünk, hogy a rendezőség megejtette a végleges számadást és a matiné egész jövedelmét, 1708 pengőt fizeti be a Főméltóságú Asszony akciójára.

Megtudtuk azt is, hogy a matiné minden kiadását, az utazási és tartózkodási költségeket is, Rajnisz Ferenc képviselő, főzserkezető magára vállalta s így az egész jövedelmet a honvédcsaládok támogatására fordítják.

Szép példáját adta az áldozatkésznek Szabó Ernő, a Szigligeti Színház művésze is. A tűzharcosok teaestjén 50 pengőt fizetett be a honvédcsaládok javára. A népszerű színész ezzel a tettel még közelebb férközik a közönség szívéhez.

Megszigorították Németországban a háborús bűnözők büntetését

Berlin. (MTI.) A totális háborúra való áttéréssel egyidejűleg megszigorították a háborús bűnözők büntetését is. Az eddiginél is szigorúbban büntetik a szabotázszt, a munkakerülést és a légitámadás alatti lopást. Ezentul halállal büntetik az ilyen cselekedetek elkövetőit.

Karaba Virág megjárta az okos tanáccsal

„Hát az úgy vót, hogy jött a menyecske és vitte a kecske”

Nagyvárad. Saját tud. Jellegzetesen falusi történet elevenedett meg a bíróság előtt egy zsarolási ügygel kapcsolatban. A vádlott, Karaba Virág, vallomásából lassanként tisztán áll a bíróság előtt, hogy is történt tulajdonképpen az a „zsarolás.”

A dolog ott kezdődött, hogy Bohuc János jómódú baromlaki gazda Karaba Gábor kecskepásztorra, a vádlott fiére bízta a jószágait. A kecskepásztor gondjaira bízott állatok szépen bíztak, növekedtek, egyszer azonban az egyik négyhetes „aida” eltűnt. S itt kezdődött a baj. Karaba Gábor ugyanis megígérte, hogy kifizeti a növendék kecske árát, ígéretét azonban elfelejtette teljesíteni. Bohuc János viszont megtorlasként nem adta ki a két véka terméket, amit ígért a kecskék legeltetéséért. Karabák egy darabig türelemmel várakoztak, de amikor Karaba Gábor hévonult katonának, a kecskepásztor családnak szüksége volt pénzre. Karaba Virág ekkor aztán gondolt egyet a „okosok” tanácsa — mint ő mondja — a legelőről hazavitte Bohuc János egyik kecskáját, azt gondolta a gazdája így majd fizet. A kecske egy félnapig volt birtokában, továbbra már nem tarthatta, mert eljöttek utána a csendőrök.

— No látja, az „okos” tanács nem sokat ért, — jegyzi meg Váradi elnök. — Nem kell mindig hallgatni az okosokra!

Karaba Virág után Bohuc Jánost hallgatja ki a bíróság.

— Hát az úgy vót, — kezdi. — hogy jött a menyecske s vitte a kecske. — Egyébként nagyrészt ő is úgy mondja el az esetet, mint a vádlott, csak aron nem tudtak megegyezni, hogy négy hetes, vagy hét hetes volt-e az eltűnt „aida”. Emellett a vádlott szerint csak 5 pengőt ért, míg a károsult becslése szerint 20 pengőt is megérhetett.

A bíróság, miután az ügy így is tisztázódott, ítélethozatalra vonult vissza s Karaba Virágot végül is 8 napi fogházbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

A megriadt román asszony csak nagynehezen érti meg, hogy mit jelent a „felfüggesztés”. Mikor aztán a jegyző megmagyarázza, hogy ha három évig nem követ el bűncselekményt, ezt a büntetést nem kell leülnie, láthatóan megnyugszik és a bíróság felé kiált:

— Dehogy tesztek, nem tenni én semmi rosszat „punej lume”, — míg a világ!

Tiltott határátlépésért három heti fogház

Nagyvárad. Saját tud. Halász Mihályné az elmúlt év december 15-én átment Romániába, majd rövid idő múlva visszajött. Jelentkezett a csendőrségen, eljárás indult ellene s a nagyvárad-i törvényszék ma vonta felölősségre két rendbeli határátlépés vétségéért. Halászné elismerte, hogy útlelél nélkül hagyta el az országot, hogy a határon túl élő rokonait meglátogassa, visszatérésére vonatkozóan azonban azt vallotta, hogy abban nem hibás, mert a román hatóságok kiutasították s erőszakkal tették át Magyarországra.

A törvényszék ezeketán csak egy rendbeli határátlépés vétségében mondotta ki bűnösnek Halász Mihálynét s ezért három heti fogházbüntetésre ítélte. Az előzetes letartóztatással ezt az időt a törvényszék kitöltötték vette s így az ítélettel egyidejűen elrendelte azonnali szabaddlábrahelyezését. Halász Mihályné köszönettel vette tudomásul a büntetést.

Márciusban üli félszázados jubileumát a Szigligeti Társaság

Számos irodalmi egyesület és kiváló írók hívtak meg az ünnepségekre

Mult év október másodikán volt ötven évtendeje annak, hogy Nagyváradon megalakították a Szigligeti Társaságot. A társaság mostani vezetősége tavaly az évforduló napján szeretne volna megülni a társaság fennállásának félszázados ünnepét. A szeptemberben közbejött elsötétítések miatt azonban későbbre kellett halasztani az ünnepséget. Így adódott, hogy a jubileumot március elejére halasztották.

A Szigligeti jubileumot március 6-án díszközgyűlés vezeti be, amelyre a társaság meghívta a Magyar Tudományos Akadémia, a Petőfi- és Kisfaludy-társaság, a Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége, az EMKE, Erdélyi Irodalmi Társaság, a marosvásárhelyi Kemény Zeigmond, szatmári és nagykarolyi Kölcsey-Egyesületek, szalontai Arany János Társaság, a székesfehérvári Vörösmarty-Társaság, debreceni Csokonay-és Ady-körök vezetőségét.

A díszközgyűlést követő napon, március 7-én délelőtt a színházban irodalmi matiné rendeznek. A matiné résztvevő Antal István nemzetvédelmi, propagandaminiszter és azok az írók, akik Nagyváradról, illetve Bihar megyéből származtak el: Gulácsy Irén, Dutka Ákos, Zilahy Lajos, Csathó Kálmán, Bónyi Adorján, Erdélyi József, Sinka István és Szabó Pál.

Előadás után a Szigligeti Társaság átadja a premontrai gimnáziumnak Juhász Gyula, a nagy magyar költő, a gimnázium egykori tanárának köből elkészített emléktábláját. Ugyanaznap este pedig a színház egy Szigligeti színdarabot játszik, amely előtt Gáspár Jenő, a Magyar Sajtókamara igazgatófőtitkára tart emlékbeszédet Szigligeti Pálról.

Kicsi levágias ügy — nagy tanulsággal

Budapest, február hó.

A rémhírtörjesztőknek igen sokféle fajtája van s igen sokan vannak közöttük olyanok is, akik fölénykedő bölcselkedésük mögé rejtőzve nagy előszeretettel idéznek elő vaklármát.

Egy ilyen vaklármakeltő disz példány tökéletes felsülésnek voltam tanúja a napokban. Azt hiszem, nem árt, ha elmondom.

A Budapest—Ráckeve között közlekedő helyiérdekű villamossal gyakran történik egy-egy kis balaszt. Hol itt romlik el, hol ott: van úgy, hogy megáll néhány perc pihenőre a nyílt pályán is. Olyan, mint az asztmás ember. Mox kell állnia néha egy kis kehelésre. Valamelyik este is így jártunk a villamossal, addig kőhögött-köhögött, míg egyszerre csak megállott. A nyílt pályán. A kalauz kötelelesség szerűen bekialtott kocsinkba: „Egy kis türelem urok: üzemszavar!” Nem mondom, még a kabalhelteknek is hosszabbnak tűnt fel ez az üzemszavar, mint máskor s valamennyien kényelmetlenül kezdtük érezni a reánk boruló sötétséget és mozdulatlanságot, de azért rosszra nem gondoltunk.

— Légitámadás van! — süvít egyszerre egy határozott hang a fülke sarkából.

Ez a „biztos” kiáltás bevallom, pillanatnyilag nem a legkellemesebb érzést keltezte bennünk, hiszen a türelmetlenség, a vaklást s minden adottság meg volt ahhoz, hogy higgyünk a sarkából komolyan csengő férfihangnak. Már-már azon voltunk, hogy a légitámadás esélyeit latolgatva, kitédulunk a kocsiból s szerteszéledünk a sötétségben,

amikor az idegessé vált levegőbe ugyan-csak abból a sarkából a kocsinak, megszólalt egy nyugodt hang:

— Ugyan kérem, már hogy volna légitámadás, hiszen a szirénának ide kellene hallatszaniok s nézzén csak ki, a városban mindenütt ég a villany.

— De kérem, engem ne oktasson, én tudom, hogy légitámadás van, — pattant fel az első hang tulajdonosa. — én kérem légóparancsnok vagyok, tudom mi a...

— Ne kiabáljon kérem s ne keltsen feleslegesen rémületet, ha légóparancsnok, tudnia kell...

— Én tudom s engem ne tanítson...

— Hallgasson már el egyszer! Ne csinálgon bajt ostobaságával! — fejezte be a vitát a második hang tulajdonosa.

Ha világosabb lett volna, láthattuk volna, mint kékül-zöldül az állítólagos légóparancsnok, így azonban, csak azt hallottuk a hirtelen beállott csendben, hogy zsebében kaparász. Igen, jól hallottuk: a névjegyet vette ki s nyujtotta a „sértő” felnek...

...A sötétben egyszerre kis villanylámpa kattant. Csak egy pillanatra villant fel a fénye...

— Hagyja kérem azt a névjegyet. Nézze: magáért is megsebesültem kiűnn az orosz fronton — s szerényen, de öntudatosan mozdított kicsit bepölyázott, felkötött balkarján...

Nemsokára elindult a villamos. De a „légóst” hiába kerestük a sarokban. Ugy látszik, jobbnak találta a levegőt bűnn a Perronon.

Marjalaky Tibor.

Nemzetünk egyik legfontosabb fenntartó eleme a kisiparosság

207.624 mester, 160.848 segéd és 77.458 tanonc dolgozik ma a magyar kisiparban

Az ipartestületek országos közgyűlése behatóan foglalkozik a kisiparosok és a kiskereskedők agykori és rokkantsági biztosításának kérdésével és tudomásulvette, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslat előkészítési munkálatai folyamatosan vannak. Ez a bejelentés olyan kérdésre tereli rá a közvélemény figyelmét, amely mindig jelentős és énnél fogva mindig idősebb is.

A kisiparosok számára névze az ipartestületi taglétszám csak részben ad tájékoztatást; mert az ipartestületek csak a képesítéshez kötött iparágakat ölelik fel és az ipartestületi hálózat régebben nem is volt teljes, vagyis sok olyan közeg volt az országban, amely semmiféle ipartestület körzetébe nem tartozott. Az ipartestületi taglétszám statisztikai emelkedését tehát az is magyarázza, hogy a harmincas évek folyamán minden közeg iparosait kötelezték az ipartestületi életbe való bekapcsolódásra.

1920-ban a trianoni országterületen 107.000 ipartestületi mesterember volt, a segédek száma 94.000. Tíz év múlva a taglétszám már 140.500 s a segédek száma 178.200. Ujabb tíz év elteltével már nagy területi változások következtek be, 1938 végén azonban a mesterek száma csaknem 190.000 fő, akik együtt 147.100 segédet és 68.000 tanoncot alkalmoztak.

Minden tizedik vállalat két segéddel dolgozik

Ha arra a kisiparra gondolunk, amelynek rokkantsági és öregségi gondjait a közösségnek kell magára vállalnia és mindenesetre hatalmi szöveggel kell azt rendezni, akkor nyilván a legkisebbekre gondolunk: a nagyobbak számára ott vannak a választások és életbiztosításnak más nevei. De mit jelent olyan legkisebb kisiparosnak lenni, aki valóban iparos és megérdemli a közösség gondoskodását, viszont anyagi javakra minden eszközzel munkája ellenére sem tudott szert tenni?

Mesterek, segédek, tanoncok száma: 1930, 1938 és 1939-ben:
Mesterek (ipartestületi tag) 107.051, 140.528, 207.624.

Segédek 94.228, 178.203, 160.848.

Inasok 66.627, 70.741, 77.458.

Nálunk a népszámlálás szerint három önálló ipari vállalat közül kettő segéd nélkül dolgozik, az utolsó három népszámlálás alatt csak árnyalattal eltérés volt itt, még pedig úgy, hogy 1920-ban valóban kétharmad és egyharmad volt az arány segéd nélkül dolgozók és a többiek között, később azonban az arány pontosan 60-ról 40-re javult az ipar és az iparosok szempontjából. Egyébként ugyanennyi volt az arány a két csoport között

1919-ben is, legalábbis a trianoni területen.

Az iparvállalatok egyötöd része dolgozik egy alkalmazottal. A statisztika nem segédeket, hanem alkalmazottakat mutat ki, vagyis ide számít akár egy tanonc, vagy egy kftó is. Természetesen ott, ahol van a tisztviselő is. A többire tehát együtt esik egyötöd rész. Az 1930. évi arányok szerint, De mivel majdnem tíz százaléknak csak két alkalmazottja van, ez kikerekítve már kilenctizedrészt, vagyis statisztikailag alaposággal lehet mondani, hogy iparunkból minden tizedik jutott csak el a vállalati keretnek arra a fokára, amelyen a mester vagy az iparjogosult legfeljebb két segédet tart. Valószínű, tehát, hogy a biztosítandó réteg zömét ezen a kereten belül kell keresnünk: ez pedig 1930-ban 225.000 „iparvállalatunk” sorából csaknem pontosan 200 ezer iparost jelent. Mivel pedig sem az nem jelent feltétlen éhezést, hogy a kisiparosnak nincs alkalmazottja, sem az nem gondatlan életszint és biztosított jövőt, hogy a másíknak meg több munkása is van, világos, hogy a kisipar agykori és rokkantsági biztosítása tekintetében nem is kell különbségeket tenni. Ugyis helyes, ha a jobbmódu kisipar bizonyos áldozatot vállal azokért, akik nem vihették annyira, mint ők.

A nagy kérdés ott van, hogy vajon az alkalmazott nélkül dolgozó kisipar megérdemli-e a kiméletet és a közösség gondjait? Az, hogy iparigazolványunk van, még nem jelenti feltétlenül azt, hogy iparosok is vagyunk. Ebben az irányban azonban az ipari szakoktatás ügyéhez jutunk el. Amióta a szakvizsgákat rendszeresítették —

legalábbis a képesítéshez kötött iparágakban — szabad számítani a kisipari színvonal emelkedésére, de senkinek sem szabad ebben az irányban vérmes reményeket táplálnia. A mestervizsgáztató bizottságok kénytelenek megalkudni a szakoktatás mai színvonalával és azt mondani, hogy amíg egyáltalában semmit sem kérdeztek az iparostól, mikor az önállóvá akart lenni, talán még rosezabb és gyengébb volt a szaktudás anyaga.

Több gondot érdemel a kisiparosság

A kisipari réteg az iparpolitikának nélkülözhetetlen tényezője. Az 1930. évi népszámlálás szerint legfeljebb husz munkással 223.000 vállalat dolgozott és ezek alkalmazottainak létszáma 206 ezer fő volt. Az ennél nagyobb, csaknem kétezer vállalat viszont 234.000 alkalmazottal dolgozott. De tíz évvel

előbb a kisipar alkalmazottainak száma még meghaladta a nagyvállalatokét: 1930-ban tehát a kisipar dolgozóinak száma — a mestert magát is egy dolgozónak véve — 430.000 fő körül volt, majdnem kétszer annyi, mint a nagyvállalatoké. Az ipar két csoportjának jelentőségét nem mérheti tisztán a termelési érték, hanem a társadalmi réteg értéke is számbaveendő. Ma a nagyipar rohamosan előtérbe nyomul, de viszont a kisipari réteg egyfelől többet nyert a hazatérti területekkel, mint a nagyipar, másfelől pedig szinten nem állott meg fejlődésében. A kisiparnak nemcsak a javítási munkák tartoznak a feladatkörébe, de az ösüremelő jellegű az ipari fokra való átterésnek is a kisipar az uttörője, a kisipar az iparosnevelés nagy oktatóhelye és egyáltalában a kutatás, az ipari kísérletezés, a társadalom ipari lehetőségeinek kikutatása mindig a kisiparon át történik meg.

Kisiparunk nemzetfenntartó munkát végez, de még nem értékeljük munkáját úgy, mint kellene. Az, hogy a hivatalos szervek a kisiparnak rokkantsági és öregségi esetére való biztosítására gondolnak és ennek terveit készítik, azt jelenti, hogy a társadalom a kisiparral szemben fennálló adósságai közül legalább egynek a törlesztésére hajlandó.

Továbbra is a magyar gazdatársadalom és a magyar föld lesz nemzetünk és jövőnk alapjai

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter beszéde a termelés biztosításáról és fokozásáról a 42-es bizottság ülésén

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 42 tagú országos bizottság ma délelőtti ülést tartott, amelyen báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter részletes tájékoztatót nyújtott a tárcája körébe tartozó fontos kérdésekről. Kiemelte, hogy a termelés zavartalanosságának biztosítása mellett a termelés fokozásáról is gondoskodni kell. Irányítani kell a termelést, hogy a hadi és közellátási szükségletei megfelelő kielégítést nyerjenek. Bejelentette, hogy ősszel nagyobb területet vetettek be kenyér gabonával. Megtörténtek az intézkedések a mezőgazdasági gépek és eszközök gyártásának biztosítására és külföldről való behozatalára. Az ipari növények termelése terén hatalmas lépéseket tettünk az önellátás megvalósítása terén. Cukorrépat és dohányt legalább az eddigi területeknek megfelelő területen kell termelni. A rizstermelés az idén meghaladja a tavalyi négyezer hold vetési területet. A szőlőgazdák és gyümölcs termesztők megkapják a szükséges rézgálicot. Nagyon fontos az állattenyésztés fejlesztése. Az állattenyésztési költségvetést közel tízszerezésre emelte. A takarmánytermelés is nagy jelentőségű. Különösen a kukorica termelés növelését tűzte ki célul. A munkaerő ellátás biztosítására is intézkedések történtek. A le nem szerződött munkások jelentkezni kell és szükség esetén részükre munkahelyet jelölnek ki. Aki munkavállalási kötelezettségének nem tesz

eleget, azt szigorúan megbüntetik, esetleg internálják őket. Viszont gondoskodás történt a gazdasági munkásság szociális helyzetének megfelelő biztosításáról. A szakoktatás céljaira a milliárdos hitelnek 20 százalékát biztosították. A vízügy terén a belvizek levezetését kell megvalósítani. Azután az erdőgazdálkodás kérdését érintette a miniszter. Faanyag szükségletünk nagyobb, mint évi termelésünk. A fahiány megszüntetését előmozdítja az árkérdés rendezése. Földbirtokpolitikai téren célja az egyensúly biztosítása. 1936 óta 363.000 hold földet, 2100 ház bensőséget biztosítottak földbirtok politikai célokra. A házhelyek száma is meghaladja a 31 ezret. Mint elődeinek, neki is az a célja, hogy a magyar föld népének erős gazdasági és szociális fundamentumát megteremtse. A kisebb zsidó birtokok nagyrészt keresztény kezekre juttatták. A fennmaradt kisbirtokokat az ONCSA közreműködésével adják el. A kisbirtok kategórián felelő birtokok keresztény kézbe juttatását az országos vitézi szék juttatja. Remélhető, hogy három év alatt a lakosság házhely szükségletét ki tudják elégíteni. Beszédét annak hangoztatásával fejezte be, hogy a magyar gazdatársadalom és a magyar föld továbbra is alapja lesz a nemzeti létünknek és jövőnknek.

Kávéházakban és vendéglőkben kézzel Magyar Lapok-at

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható

a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Újbel szabályozták a szappan készítését és forgalomba hozatalát

Hatvan napig lehet forgalombahozni a régi készítményeket

Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala 937—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a m. kir. Iparügyi Minisztérium 5.400—1943. Ip. M. számú rendelete értelmében szappant és egyéb hasonló rendeltetésű készítményeket csak az alább megállapított követelményeknek megfelelően szabad üzleti forgalombahozás céljából előállítani és üzleti forgalomba hozatani.

Mosószappant úgy kell előállítani, hogy az egyes darabok gyártási súlya 100 gr. (10 dkgr., 1/10 kg., vagy 200 gr., 20 dkgr., 1/5 kg.), tartalma pedig erre a súlyra vonatkoztatva

a) legalább 41% de legfeljebb 43% elszappanosított zsírsav,

b) legalább 16% alumíniumhidrosilikát,

c) nátriumkarbonát vagy káliumkarbonát vagy maronátron, vagy vízűveg, vagy ezeknek keveréke pedig csak olyan mennyiségben legyen, hogy a szabad lúgtartalom 1.5%-át ne haladja meg.

A mosószappanon fel kell tüntetni:

a) a készítő nevét vagy cégét (rövidített cégszövegét, üzletének (telepének) helyét;

b) a darab gyártási súlyát (1/10 kg. illetve 1/5 kg.);

c) az egységes mosószappan elnevezést.

A kenőszappan legalább 34., de legfeljebb 35% elszappanosított zsírsavat tartalmazhat.

Borotvaszappan előállítása

Borotvaszappant vagy kockaalakban vagy rúdalakban kell előállítani.

Kockaalakban a borotvaszappant hideg vagy félmeleg úton kell előállítani. Az egyes darabok gyártási súlya 70 gr., tartalma pedig erre a súlyra vonatkoztatva

a) legalább 62% de legfeljebb 64% zsírsav,

b) az elszappanosításhoz használt alkáliáknak legalább 40%-a marókéali legyen,

c) szabad lúgtartalma 0.1%-ot ne haladjon meg,

d) az illatanyag (kompozíció) a gyártási súly 0.5%-át ne haladja meg.

Rúdalakban a borotvaszappant félmeleg úton vagy főzéssel előállított alapszappanból forgácsolás, szárítás, hengerezés és tömítés után kell elő-

állítani. Az egyes darabok gyártási súlya 60 gr., tartalma pedig erre a súlyra vonatkoztatva

a) legalább 77% de legfeljebb 80% elszappanosított zsírsav,

b) az elszappanosításhoz használt alkáliáknak pedig legalább 40%-a marókéali legyen,

c) szabad lúgtartalma 0.1%-ot ne haladjon meg,

d) az illatanyag (kompozíció) pedig a gyártási súly 0.7%-át ne haladja meg.

A borotvaszappanon fel kell tüntetni

a) a készítő nevét és cégét, üzletének (telepének) helyét,

b) a darab gyártási súlyát,

c) a „Kockaborotvaszappan“, vagy „Rúdborotvaszappan“ elnevezést.

Pipereszappan és mosópor készítése

Pipereszappant többszöri főzés, szárítás, forgácsolás, hengerezés és tömítés után kell előállítani. Az egyes darabok gyártási súlya 100 gr. (10 dkgr., 1/10 kg.), tartalma pedig erre a súlyra vonatkoztatva

a) legalább 40% de legalább 42% elszappanosított zsírsav,

b) legalább 35% olyan szemes nagysejű alumíniumhidrosilikát legyen, hogy cm²-ként 10.000 nyitáshoz szitán átmenjen;

c) szabad lúgtartalma 0.2%-ot ne haladjon meg;

d) amennyiben illatanyagot is tartalmaz, az a gyártási súly 0.5%-át ne haladja meg.

A pipereszappanon fel kell tüntetni:

a) a készítő nevét és cégét, üzletének (telepének) helyét;

b) a darab gyártási súlyát (1/10 kg.);

c) az „egységes pipereszappan“ elnevezést.

Mosóport úgy kell előállítani, hogy az

a) legalább 9.8, de legfeljebb 10.2% elszappanosított zsírsavat és

b) legalább 40%, de legfeljebb 45% vízmentes szódát tartalmazzon.

A mosópor szappanon, szódán és vízen felül más anyagot tartalmazhat.

A mosópor csomagolásán fel kell tüntetni

a) a zsírsavtartalmat,

b) a készítő nevét vagy cégét, üzletének (telepének) helyét,

c) a csomag tartalmának gyártási tisztaságát,

d) az „egységes mosópor“ elnevezést.

A fenti követelményeknek megfelelő mosóporon kívül más mosóport, mosás céljára szolgáló más, szilárd, félkemény vagy folyékony készítményt, továbbá tisztító (suroló) szert kéztisztítót, piperepótlót, vagy más hasonló szert, végül vizlágyítást, áztatást, öblítést vagy fehérítést céljára szolgáló készítményt csak a m. kir. Ipari Anyaghivatal engedélyével és az engedélyben meghatározott követelményeknek megfelelően szabad üzleti forgalomba hozás céljaira előállítani és üzleti forgalomba bocsátani.

Nem szabad előállítani szappanpelyhet

Szappanpelyhet üzleti forgalomba hozatal céljára előállítani és üzleti forgalomba bocsátani nem szabad.

A készítmények csomagolásán fel kell tüntetni a készítő nevét vagy cégét, üzletének (telepének) helyét, a

csomag tartalmának tiszta súlyát, az engedélyezett elnevezést és az engedély számát.

A fenti rendelet hatálybalépése előtt előállított borotvaszappant, a 2.000—1942. Ip. M. számú rendelet 5. §-ában megállapított követelményeknek megfelelő kenőszappant és a 25.700—1942. Ip. M. számú rendeletben megállapított követelményeknek megfelelő pipereszappant a jelen rendelet hatálybalépésétől számított hatvan nap alatt abban az esetben is üzleti forgalomba lehet bocsátani, ha az a jelen rendeletben megállapított követelményeknek nem felel meg.

A 34.800—1942. Ip. M. számú rendeletben megállapított követelményeknek megfelelő vizlágyító, — áztatató öblítő — és tisztítóport, valamint a jelen rendelet hatálya alá eső, a jelen rendelet hatálybalépése előtt előállított egyéb készítményt a jelen rendelet hatálybalépésétől számított hatvan nap alatt lehet a m. kir. Ipari Anyaghivatal engedélye nélkül üzleti forgalomba bocsátani.

A jelen rendelet hatálybalépése

Megnyit

RUZITSKA JÓZSEF és TARSÁ motorkerékpár és kerékpár szaküzlete az új nemzetközi országuton Pácánu. 40. Kül- és belföldi kerékpárok és alkatrészek. Csepel motorkerékpár alkatrészek. Motorkerékpár láncok minden méretben. Javítások, vétel, csere és eladás.

előtt a fennálló rendelkezések értelmében adott engedély alapján és annak megfelelően előállított készítményeket a jelen rendelet hatálybalépésétől számított hat hónapig lehet üzleti forgalomba bocsátani.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással kell büntetni azt, aki a jelen rendeltben foglalt rendelkezések valamelyikét megszegi vagy kijátásza.

Nagyvárad, 1943. február 9.

Dr. Gyapay s. k.

h. polgármester.

Egész életében neveskedett, hetven éves korára megta álta igazságát...

Királyokkal és miniszterelnökekkel levelezett egy székely, aki Magyarország érdekeit is megvédte a Népszövetségben

Marosvásárhelyről jelentik: Bétai Sándor hetven esztendő mezőfelei nagygazda régi ismerőse már a marosvásárhelyi bíróságoknak. A hetven esztendőjével is egyenes testtartású, piroszögés arcú, csillogó szemű székely gazda azok közül a régi magyarok közül való, akik azt mondták, — hogy „Ha per-ügy mondd, hadd legyen per.“

Bétai Sándor résztvevett a világháborúban, majd leszerelése után hazakerült szülőfalujába. Ugy látszik azonban, hogy Bétai Sándor életében valahogyan nagyon elsikkadt az igazság, mert már hosszú idő óta szünet nélkül azt keresi a bíróságokon. Amint iekolozottságról tanuskodó folyékony kézírással telerótt fehér íveken írja, már I. Ferdinánd román királlyal, majd annak halála után II. Károly királlyal és Averescu miniszterelnökkel is levelezésben állott az igazság keresése érdekében. Sőt azt is megemlíti törvényeségi beadványában, hogy annakidején feliratot intézett a Népszövetséghez is a magyar igazság védelmében.

Bétai Sándor az utóbbi években már nemcsak az igazságtalan világgal, hanem az igazságot szolgáló bírakkal is összeütközésbe került.

Az egyik multévi per veszése után ugyanis széles terjedelmű beadványokat intézett a törvényszékekhez, és panaszt emelt az öt elítélő bírók, névszerint: Soós Géza dr. járásbírósi elnök és Horváth Gaudi dr. járásbíró ellen és súlyos vádakkal illette őket. Bétai Sándor ellen a független magyar bíróság tagjairól írt sértő és rágalmazó kifejezéseket tartalmazó beadványok miatt bünvádi eljárás indult. A marosvásárhelyi törvényszék annakidején egyhónapi fogházra ítélte Bétai Sándort, aki felebezéssel élt. A királyi ítélőtábla azal küldte vissza a periratot a törvényszékhez, hogy rendeljék el orvoszakértő meghallgatását Bétai Sándor elmeállapotára nézve.

A marosvásárhelyi törvényszék Iseckutz-tanácsa kedden tárgyalta újra Bétai Sándor ügyét, akit az orvoszakértői vélemény alapján felmentett a vád és annak következményei alól.

„Engemet kellett volna Genibe küldeni“

Bétai Sándor a keddi tárgyaláson ismét hosszú fejtegetésekbe bocsátkozott az igazság keresését illetően. Kijelentette többek között, hogy 70 esztendő öregember létere, ma is akármelyik 18 éves ifjúval felveszi a versenyt és hogy őt kellett volna felküldeni annakidején a genfi Népszövetséghez, mert ő igazságot szerzett volna Magyarország számára. Amikor az elnök figyelmeztette, hogy maradjon a tárgy mellett és ne térjen ki olyan dologra, amelyek nem tartoznak az ügyhöz, Bétai erőlesen kijelentette, hogy ha két napig nem eszik a bíróság, akkor is maradjon a helyén és hallgassa meg vallomását, mert ez kötelessége...

Bétai Sándor ezután régebbi pereire hivatkozott a törvényszék előtt és a 70 esztendő aggyastán csodálatos emlékezőtehetségről tett tanúságot, amikor évekket ezelőtt peresügyeinek aktaszámaait és a per tárgyalását pontosan megmondta fejből. Bétai végül az elnökhöz fordulva kijelentette, ha azt mondja a tekintetes törvényszék, hogy lőjtem főbe magam, akkor itt a bírósági urak előtt azonnal megteszem, de az igazságnak mégis győznie kell...

Iseckutz Viktor dr. törvényszéki tanácselnök délután 2 órakor hirdette ki a felmentő ítéletet. Bétai meghatott arccal hallgatta az elnök szavait, majd az alábbi szavakkal búcsúzott el, — ezúttal minden valószínűség szerint hosszú időre a bíróságtól:

— Győzött az igazság! Isten éltesse a méltóságos elnök urat, jó egészséget kívánok mindnyájuknak.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félfévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári osekkszámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

ELTEMETÉK BAKÓDY ANTAL NAGYKÁROLYI PIARISTA HÁZFŐNÖK ÉS PLÉBÁNOST. Nagykárolyból jelentik: Bakódy Antal, a nagykárolyi piarista rendház főnöke és plébánosa kedden bosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt házfőnök széleskörű egyházi és társadalmi tevékenységet fejtett ki és nagy közszeretettel örvendett. Csütörtökön délelőtt mutatta be a holttest jelenlétében az engedtező szentmisét dr. Scheffler János megyéspüspök, s ugyancsak ő végezte a temetési szertartást is.

Felhívás előfizetőinkhez és olvasóinkhoz. Figyelmeztetjük olvasóinkat és előfizetőinket, hogy a Magyar Lapok nem indított csemmiféle gyűjtést. Lapunk senkinek nem adott megbízást.

BRESTET TELJESEN KIÜRITIK. Párizs. (MTI) A NTL. jelenti: Az OFI iroda jelentése szerint a francia kormány elrendelte, hogy Brest valamennyi lakosának el kell hagyni a várost, kivéve azokat, akiknek a városban maradásra különleges okokból szükség van.

Ujabb megszigorítások a bulgáriai zsidók ellen. Szófia. (MTI) A zsidó ügyekkel foglalkozó kormánybiztoság rendeletet adott ki, amelynek értelmében a zsidóknak a jövőben tilos közvetlenül a termelőktől vásárolni. Csupán az üzletekben vásárolhatnak, mégpedig délelőtt 10 óráig, délután 11 óráig és délután fél 4-től fél 5-ig. A zsidók a vásárolásukat csak délután fél 4-től fél 5-ig látogathatják.

SZEMÉLYI BOSSZUBÓL AKARTÁK LELŐNI ROTHE ARGENTIN MINISZTER. Bern. (MTI) A NTL. jelenti: Buenos Airesből jelentik, hogy Pedro Verges, a mezőgazdasági és állatorvosi egyetem volt tanára szerdán ügyvédje kíséretében jelentkezett a rendőrségen és beismerte, hogy ő lőtt rá Rothe miniszterre. Kihallgatása még folyik. Ugy tudják, hogy Verges uruguayi születésű és később szerezte meg az argentin állampolgárságot. Verges 65 éves, évekkal ezelőtt elhosszabbították állásából. Azóta sikertelenül próbált állásba jutni. Emiatt akart bosszút állani az illetékes miniszteren.

A Vörös Kereszt kérése. A Vörös Kereszt kéréssel fordul lapunk útján a közönséghez és néhány használt polcos szekrényt kér az összegyűlt adományok raktározására. Felajánlásokat a Vörös Kereszt Iroda fogad el (február 12-től kezdve a Szaniszló-utca 14 szám alatt).

20 ÉVI FEGYHÁZAT JAVASOL AZ ÜGYÉSZ TROCKIJ GYILKOSÁNAK. Amsterdam (MTI) A NTL. jelenti: Egy hírszolgálati iroda mexikói jelentése szerint befejeződött a tárgyalás a Trockij meggyilkolásával vádolt Jaques Yornard bűnperében. Az ügyben két héten belül kell ítéletet hozni. Az ügyész a legújlabb büntetést, 20 évi fegyházbüntetést indítványozott.

XI. Pius halálának évfordulója. Róma. (MTI) A Német TI jelenti: XI. Pius pápa halálának negyedik évfordulója alkalmával Vatikán városban, valamint a Vatikán tulajdonában lévő épületeken fél árcobra eresztették a lobogót. A sixtusi kápolnában gyász istentisztelet volt, amelyen 16 bíboros és sok diplomata vett részt.

INGYEN BOROTVÁLIK A SEBESÜLT HONVÉDEKET A GYŐRI BORBÉLYOK. A győri borbélyok és segédek úgy határoztak, hogy minden vasárnap reggel bemennek a hadikórházba és ingyen borotválják meg a sebesült honvédeket.

3 millió értékben vernek horganyból kétfilléreket. (MTI) A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a már vert érméken felül kétfilléres horganyérméknek 3 millió pengő névértékben való készítéséről.

MEGJELENT A POSTAHIVATALOK ÚJ NÉVSORA. A postagazgatóság kiadta a Magyar Szent Korona területén lévő postahivatalok és postautógnökségek új névsorát. A könyvet 3.50 pengőért bárki megszerezheti a posta központi anyagszertárában. (Magy. Tud.)

Ebben az évben is megrendezi a debreceni nyári egyetemet. Debrecen. (MTI) A debreceni nyári egyetem intézőbizottsága elhatározta, hogy a háborus viszonyok ellenére is megrendezi augusztus havában a nyári egyetemet.

KITŰNŐEN SIKERÜLT A KÖLNI TRIÓ HANGVERSENYE. Nagyvárad. Saját tud. Teljes siker jegyében zajlott le tegnap este a világhírű kölni trió hangversenye a Tüzharcos Otthon dísztermében. A dísztermet zűfőlélig megtöltötte a zenékedvelő közönség. A trió minden egyes száma igazi művészi elemény volt. Az előadóművészeket lelkesen ünnepelte a közönség.

Hétfőn népművelési színházi előadás. Nagyvárad. Saját tud. A népművelési előadások során színre kerül az „Idegen asszony” című színmű. Jeleztük már lapunkban, hogy a városi Népművelési Bizottság ismét rendeztesítette a hétfő esti színházi előadásokat. Könnyítés végett, hogy a közönség részére a jegyváltást egyszerűsítse, ezekre az előadásokra a jegyek már minden hét kedd napjától kezdve a színházi elővételi pénztárnál. Tanay K. Emil főtitkárnál válthatók. A Népművelési titkári hivatalban is igényelhetők jegyek, csak intézetek és üzemek részéről, gyűjtőíven, ilyen ívetek a Népművelési Hivatal rendelkezésükre bocsát. A színházi elővételi pénztárnál naponta 10-13 és 16-18 óráig válthatók. Helyárak nagy páholy (6 személy) 7 P. kispáholy (5 személyes) 6 P. szőlye 1.20 P. kórszék 1 P. támlásszék 80 fillér, emeleti ülés 60 fillér.

BÍKAVÁSÁR A HORTOBÁGYON. Február 25-én árveréses tenyészbikavásárt rendeznek a Hortobágyon. Kisállomzug-puszta telepen. Ez alkalommal 10 fajtisza magyar hortobágyi szikes legelőn ridég tartás mellett edzetten nevelt köztenyésztésre alkalmasnak minősített hortobágyi népies „ötvenes gulyák”-ból származó három éves tenyészbikák kerülnek értékesítésre. A megvásárolt bikákat díjtalanul szállítják a vevő lakhelyére. (Magy. Tud.)

Olvassa és ter'essze a Magyar Lapokat!

APOLLO Filmszínházban
 pénteken utoljára
Strauss János Denevér
 gyönyörű operettje
 Szombaton bemutató:
 CHEVALIER énekes, zenés filmje **A nap hőse**

KOSZORUMEGVÁLTÁS. Dr. Schilling Árpád orvos dr. Medvigy Ferencné temetése alkalmából koszorúmegváltás címen 20 pengőt fizetett be szerkesztőségünkhöz a város szegényei számára. — A Nemzeti Munka-központ keretén belül működő Építőmunkások Dalköre Kócs Mihály elhalálása alkalmával 20 pengőt fizetett be szerkesztőségünkhöz a Vörö Kereszt javára. — Özv. Várady Istvánné dr. Medvigy Ferencné halála alkalmával koszorúmegváltás címen 20 pengőt fizetett be szerkesztőségünkhöz a város szegényei számára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Vasárnap Szigligeti-est a bonvédsebesültek javára. A Szigligeti Társaság legközelebbi, vasárnapi felolvasó ülése délután hat órakor kezdődik a város háza dísztermében. Ujházy Zsigmondné Tóth Mária: Malvinka új kalapja, Székely Gyula pedig: Falusi történet című elbeszélését fogja felolvasni. Halász Tusi költeményeiből ad elő. Az est beléptidij helyetti perselyadományait a Nagyváradra érkezett honvédsebesültek javára fordítják.

ÜZÉRKEDŐKET ITÉLT EL A TÖRVÉNYSZÉK. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai törvényszék dr. Gavallér László egyebirája csütörtökön délelőtt tárgyalta a lopásos-árdrágitással vádolt Máthé Jenő és Sipos Sándor üzérkedők bűnügyét. Dr. Szolnok Jenő vádbeszéde után a törvényszék mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki a terhére rótt bűncselekményben s ezért Máthé J. nőt 3 hónapi és 5 napi fogházbüntetésre, Sipos Sándort pedig 11 hónapi és 7 napi börtönbüntetésre ítélte.

Fájdalmas székrekedésben szenvedők, akiknek a végbél meghétegedése — mint aranyeres csomók, berepedések, viszketétség stb. — teszik az életet nehezzé, a természetes „Foronc József” keserűvíz rendszeres használata által sok esetben már rövid idő múlva enyhülést találnak. Kérdezze meg orvosát!

FEBRUÁR 10-IG LEHETETT CSAK FELSZÁMITANI LISZTSZÁLLÍTÁS-NÁL HÓPÓTDIJAT. A Hivatalos Lap február 10-iki száma közli a m. kir. közellátásügyi miniszter rendeletét, amely 1943. évi február hó 10-ben állapítja meg a lisztszállítások alkalmával felszámítható hópótdíjak időtartamának végét.

Az erdélyi autók közúti adója. A kormány rendelete értelmében a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben telephellyel rendelkező bérautófuvarozók tulajdonában lévő személykocsik után fizetendő közúti adótételük átmeneti rendezéséről kiadott rendelet hatálya 1944. év végéig érvényben marad és annak rendelkezéseit a magánszemélyek tulajdonában lévő gépkocsikra is alkalmazni kell. Ez a rendelet már hatályba lépett és január 1-től kezdve alkalmazták.

KINEVEZÉSEK A POLGÁRI ISKOLAI TANÁRI KARBAN. A Hivatalos Lap közli, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Diós Rozália okleveles polgári iskolai tanárt az orosházi polgári leányiskolához való beosztással, Katormán István okleveles középiskolai tanárt pedig az érmihályfalvi állami polgári fiú- és leányiskolához való beosztással állami polgári iskolai helyettes tanárokká kinevezte.

Már 800-an jóval felül jelentkeztek a levante labdarugó bajnokságra

Az országos levante labdarugó bajnokság központi vezetőségéhez hétfő délig 823 nevezés érkezett be. Ezek közül 725 nevezést vidéki levante egyesületek adtak be, 32-t budapesti levante egyesületek, 66 nevezés pedig vidéki középiskolák részéről érkezett be.

A február 9-én befutó nevezéseket még figyelembe veszik. Az országos kapitányi értekezlet február 21-én lesz, a vidéki játékvezető tanfolyamokat pedig február 27-én és 28-án rendezik meg 15 vidéki városban.

A CREDO-TAGOK FIGYELMÉBE!
 Vasárnap délelőtt 10 órakor a Credo közös szentáldozáshoz járul az olasz templomban. Ugyanekkor lesz a hívek felajánlása Szűzanya ez. Szűzének.

Ipartestületi hírek
FELHÍVÁS
 Az Ipartestület faipari szakosztálya felhívja azon tagjait, akik ezeget igényeltek és még nem vitték el utalványait, hogy f. hó 13-án déli 1 óráig váltsák ki, ellenkező esetben megsemmisítjük. *Vezetőség.*

ÉRTESETÉS
 A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület szűcsipari szakosztálya értesíti tagjait, hogy a folyó havi cérna kiutalás alkalmával a szűcsipari szakosztály tagsági könyvét hozza magával. *Elnökség.*

ÉRTESETÉS
 A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület ruházati szakosztálya értesíti tagjait, hogy a folyó havi cérna kiutalás és faszén kiutalást február 12-én kezdő, a textil hulladékról az elismervényeket kérjük, mindenki hozza magával. *Elnökség.*

Szolgáltatós gyógyszertárak:
IV. CSOPORT:
 Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27. (Irgalmasrend) 15-25.
 HUNGARIA gyógyszertár, Mussolinitér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.
 MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Célosi F.)
 ORANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 44. (Révész J.)

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

Nagyvárad. A nagyváradi állami Munkaközvetítő Hivatal február hó 10-én kelet kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 84 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

1 cipész, 2 asztalos, 1 fémcsiszoló, 2 villanyszerelő, 4 kocsis, 2 szolga, 1 szobaleány, 1 mosónő, 6 mindenest-lány, 1 bejáró-takarítónő, 2 szövönő.

Foglalkozást keresnek:

56 ipari szakmunkás, 43 gyári be-tanított és egyéb segédmunkás, 3 üzleti alkalmazott, 10 mindenest-szolga, 1 kertész, 20 állandó háztartási alkalmazott, 15 bejáró-takarítónő, 1 betegápolónő.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

RÁDIÓ

BUDAPEST I.

Péntek, február 12.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Folyamérők zenekara.
- 11.15 Áriák és dalok.
- 11.40 „Az érelmeszesedés.” Bucsányi Gyula dr. egészségügyi tanácsos orvosi előadása. Felolvasás.
- 12.10 Rendőrzeneke. Vezényel Szőlősi Ferenc.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Rácz Berci cigányzenekara muzsikál.
- 15.15 A rádiózenekar műsorából.
- 15.55 a) A francia baba; b) Az igazi segítség. Dratsay Tibor meséli. Felolvasás.
- 17.00 Rádiózenekar. Közreműködik Rácz Vali és Kazal László. Vezényel Majorossy Aladár.
- 17.50 Sportközlemények.
- 18.00 Német hallgatóinknak. Für unsere deutschen Hörer.
- 18.20 „Magyar ének, magyar lélek.” Ádám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfel-órája.
- 19.05 Danyi Ferdinánd gondolkázik.
- 19.30 „A székelly havasok meséje”. Falusi életkép öt változatban. Irtó agyazfalvi Hegyi István. Rendező Kiszely Gyula.
- 20.40 Ki mit szeret.
- 22.10 Pertis Pali cigányzenekara muzsikál. (Közvetítés.)
- 22.50 Könnyű zene, könnyű percek.

Budapest II.

- 17-18.50-ig azonos Kassa műsorával.
- 19.05 Gyorsirótanfolyam.
- 19.30 Vécsey Ernő jazz-zongoraszá-mai.
- 20.10 Máday kamarahármas.

Pártolja a kezes-tény ipart!

Tíz hónapi börtönt kapott lopásért és közokirathamisításért egy megtévedt háztartásbeli alkalmazott

Ruhákat lopott el és meghamisította alkalmazója vasuti igazolványát

Nagyvárad. Saját tud. Barta Béláné Rácz Veronika háztartásbeli alkalmazott már állott a bíróság előtt egy ízben lapás vétsége miatt. Most egy rendbeli lopás büntetvével és közokirathamisítással vádolva került a nagyváradi törvényszék elé. A vádirat szerint ugyanis az elmúlt év novemberében meglopta Vincze Andrásné nagysebesi tanítónőt, akinek alig néhány nappal a bűncselekmény elkövetése előtt szegődött szolgálatába. Az ellopott tavaszi kabát, esernyő, antilop-cipő, selyemharisnya, nőruha, 3 darab kombiné, kézibőrönd, varrúcérna és 1 pengő készpénz mellett a tolvaj mindenest magához vette munkaadóját utazási igazolványát is és a tanítónő neve és foglalkozása helyett saját nevét és foglalkozását jegyezte be. Arra nem gondolt, hogy a cselédeknek nem igen osztogatnak utazási igazolványt és így az ellenőrzésnél rájönnek a hamisításra. Nem is szólva arról, hogy alkalmazójának fényképét is benne hagyta az igazolványban a Vincze Andrásné fényképe pedig — melyet a bíróság felmutat — a legkevésbé sem hasonlít hozzá Bartáné Rácz Veronikához.

A megtévedt mindenest egyébként mindent beismer. Arra vonatkozóan, hogy miért lopta el az utazási igazolványt, azt válaszolja, hogy remélte: valahogyan hasznát veszi.

Dr. Szolnok Jenő ügyész ezután az egyrendbeli lopás büntetvével és közokirathamisításának vádján kívül vádat emelt azért is, hogy az igazolvány megszerzése és hamisítása révén a vádlott jogtalan anyagi hasznot kívánt szerezni az államvasutak terhére.

Váradi tanácselők figyelmezteti a vádlottat, hogy jogában van a tárgyalás elhalasztását kérni, hogy az újabb váddal szembeni védekezésre felkészülhessen. Bartáné azonban ezzel a jogával nem kívánt élni s kérte a törvényszéket, hogy ügyében hozza meg az ítéletet.

A törvényszék rövid tanácskozás után Barta Béláné Rácz Veronikát bűnösnek mondta ki a terhére rótt bűncselekményekben s ezért össz-büntetésül tíz hónapi börtönrre ítélte. Törvényszék elhalasztását enyhítő körülménynek, azt azonban, hogy egy ízben már volt büntetve két hónapi fogházra lopás miatt, súlyosbítóknak vett a bíróság. Az ítélet jogerős.

Férfi ruhákat, használtakat **MOLNÁR** hasznaltruha üzletben legiobb áron vehet, eladhat Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Csütörtökön és pénteken: Csipkeálarc

Csütörtökön délután negyed 4 órai kezdettel **egységes filléres helyárral** a legnagyobb sikerű énekes vigjáték, a „Nemes Róza” kerül színpadra. Csütörtökön és pénteken este Il-niczky László és Szerdahelyi János: „Csipkeálarc” című izgalmas és kacagtató operett-újdoncsága kerül színpadra gyönyörű kiállításban, pompás szepozstásban. FIGYELEM! Közalkalmazottak és nyugdíjas tisztviselők a péntek esti „Csipkeálarc” előadására kedvezményes áron válthatják meg színház jegyüket a Városi Idegenforgalmi Hivatalban (Rákóczi-út). Szombaton délután a legnagyobb operett siker, a „Vén diófa” **filléres helyárral** van a színház műsorán. Szombaton este kivételesen fél 7 színház műsorán.

órákor és vasárnap délelőtt 11 órákor Nagyvárad thj. város és a nagyváradi járási leventeparancsnokság rendezésében HONVEDEST a hadigondozottak javára. Felemelt helyárral. Jegyek elővételben a járási leventeparancsnokságon. Vasárnap délután negyed 4 órákor **olcsó helyárral** Farkas Imre leg-szebb operettje, a „Nótás kapitány” kerül színpadra. Vasárnap este a nagyszerű „Csipkeálarc” című operett-újdoncság fogja 3 órán keresztül megkacagtatni a közönséget. Hétfőn este a Népművelési Bizottság rendezésében Vándor Kálmán: „Idegen Asszony” c. színműve van a színház műsorán.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor**, Széchenyi tér 6. órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása

Nagy érdeklődés a Honvédest iránt

Nagyvárad Szombaton este félhét órai kezdettel kerül sor az első nagyváradi Honvédestre a Szigligeti színházban. A nagyváradi járási leventeparancsnokság lelkes rendezőse már egy hónappal ezelőtt biztosította a Honvédest művészi színvonalát. Sikertörténeti Raffay Erzsébet és Szabó Miklós m. kir. operaházi énekeseket,

Kálmán Etelka m. kir. operaházi szolótáncosnót, Ráday Lászlót, a rádió magyar nótá énekesét és Kenessey Jenőt az operaház karnagyát. A Honvédestnek különös jelentőséget kölcsönöz annak nemes célja. A tiszta bevétel a honvéd családok támogatására megindított akció javára fordítják. A szombat esti és a

vasárnap délelőtti előadáson résztvesznek a Nagyváradon áptolt lábadozó honvédsébesültek, akiket részben a rendezőség, részben magánosok látják vendégül.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön délután: Nemes Róza. Csütörtökön este: Csipkeálarc. Pénteken este: Csipkeálarc. Szombaton délután: Vén diófa. Szombaton este fél 7 órákor és vasárnap d. e. 11 órákor: Honvédest. Vasárnap délután: Nótás kapitány.

APRÓHIRDETÉSER

Adás-vétele?

- Briliánsot**, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékeszerész. Rákóczi-ut 3. 356
- Aranyat**, ezüstöt, briliánsot vásárol Tarján oras-ékeszerész. Rákóczi-ut 8. 185
- Eladó** modern diófa rádió-asztal. — Szent Anna-u. 33. Varga. 251
- Eladók** regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611
- Néprádió**, erős nadrág eladó. Katolikus Kör 1. em. 5. 255
- Aranyat**, ezüstöt, dragaköveteket veszek. Haslinger ékeszerész. Rákóczi-ut 8. szám. 363

Állást nyec

- Keresünk** öskeresztény italkimérot óvadéklal. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába. Bazárepület. 258
- Fényképész** tanulóknak fiut, négy közepostállyal felvesz Major Vilma, — Nagy Sándor-utca 1. 256
- Népbiztosítási** üzletszerzésben jártas keresztény urak és hölgyek jelentkezzenek Gróf Téleki Pál-utca 2. sz. 1. em. Fonciérenél. 253
- Azonnalra** keresek szoptatós dajkát másfél hónapos csecsemő mellé. — Dr. Rencz kórházi főorvos, Rákóczi-út 12. III. em. 748
- Irodai** teendőknben jártas, gépen írni tudó munkaerőt keresek. Megyeri Ferenc mérnök. Vörösmarty-utca 16. 249

Állást keres

Gyakorlattal rendelkező, 4 középiskolát végzett egyén pénzbeszedői, vagy irodaszolgái állást keres. Címét a kiadóra kérek. 746

Lakás

Keresek központban háromszobás modern, lehetőleg kertes lakást. Esetleg lehet adck olcsó bértű háromszobás magánházat. Major Vilma, Nagy Sándor-utca 1. 257

Hűlőléle

ZIPPZAR szakszerű javítása Jakab műszerésznél. Kossuth-utca 5.

Kettő üzlethelyiség vízvezetékkel, az egyik óriási szuterinnel átadó. Cím a kiadóban. 259

Elveszett

Elveszett Fényes Eleonora névre szóló, Pinter István által kiadott takarékosági csekkönyv. Kereskedőket felkérem, hogy hitelt ne adjanak rá. 251

KIADÓTULAJDONOS. SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

74-es felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** c. elnök kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.